

ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ

Колб О.Г. Кондратишина В.В.

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧА ПОЛІТИКА ЯК ІСТО- РИЧНИЙ ПРОДУКТ ВНУТРІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ДЕР- ЖАВИ

УДК 343.01

Динаміка соціально-політичних, правових, економічних та інших змін, що відбулися в Україні з 1991 року, обумовлює проведення глибокого аналізу стану явищ і процесів, які мають місце в окремо взятій галузі діяльності держави і суспільства. Враховуючи, що кримінально-виконавча система є специфічним державним утворенням та те, що реформи у ній носять комплексний характер, тобто залежить не тільки від волі держави, але й суспільних інститутів, обрана тема дослідження є актуальною. Важливість розгляду даного питання полягає в тому, що на будь-якому етапі функціонування системи необхідно знати стан і тенденції її розвитку, перспективи, шляхи та методи реалізації нормативно-визначених цілей і завдань.

Безсумнівно, що для повного і всебічного розуміння логіки та механізму творення сучасної кримінально-виконавчої політики України важливо знати її історичні похідні. З іншого боку, не менш необхідно у загальній історії розвитку суспільства виділити її окремі елементи, специфічні форми діяльності тощо з тим, щоб визначити їх взаємозв'язок і взаємообумовленість першою, та тенденції і перспективи функціонування. З огляду на це зазначена тема дослідження є досить актуальною.

У сучасній українській історії зазначена проблема у тій чи іншій мірі була предметом наукового пошуку в працях таких вчених, як: О.М. Джужа, А.П. Закалюк, Р.А. Калюжний, Г.О. Радов, В.М. Синьов, П.Л. Фріс, В.І. Шакур та ін. Проте досі в контексті змісту та стану кримінально-виконавчої політики за період незалежності України дане питання в науці не розглядалось. У той самий час, тільки історія може дати пояснення причин сучасного стану кримінального права.

Вивчення основних періодів становлення та розвитку кримінально-виконавчої політики можна віднести до першочергових завдань вітчизняної науки. Як у зв'язку з цим правильно зробив висновок О.М. Джужа, «як не дивно, але факт залишається фактом: ані відповідна галузь національного права, ані система, на яку законодавством України покладена

функція виконання покарань, ніколи не мали власної писаної історії...» [16, с.37]. А саме історія, на беззаперечну думку О.Ф. Кістяківського, може дати пояснення причин як сучасного стану права, так і його стану в попередні періоди [7, с.10].

Проведений нами аналіз доктринальних та офіційних джерел показав, що в сучасній історії кримінально-виконавчої системи України можна виділити наступні періоди її становлення та розвитку:

а) липень 1991р. – липень 1998р.

Організаційно-правові та інші зміни у змісті кримінально-виконавчої політики даного періоду були започатковані постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.1991р. № 88 «Про основні напрямки реформи кримінально-виконавчої системи України» [28], та завершені Указом Президента України від 22.04.1998р. «Про утворення Державного департаменту України з питань виконання покарань» і Указом Президента України від 31 липня 1998р., який затвердив положення про цей державний орган [27].

У цілому, не дивлячись на ряд позитивних змін, які відбулись за вказаний час, у змісті кримінально-виконавчої політики мали місце наступні негативні тенденції:

- основним нормативно-правовим актом, який покликаний був регулювати кримінально-виконавчі відносини був ВТК України (1970р.) [1], який і по природі, і по ідеології, і по інших важливих моментах швидко був гальмом, ніж генератором розвитку даних суспільних відносин [34, с.25];

- в офіційних джерелах, науковій літературі, відомчих нормативно-правових актах МВС України, у складі якого знаходилась ДКВС, використовувались терміни, назви, категорії тощо (пенітенціарна система, кримінально-виконавчі установи, виправно-трудова колонія т.ін.), що взаємно виключали один одного, були суперечливими та знижували рівень правової культури учасників кримінально-виконавчих відносин, а в кінцевому результаті не дали змогу сформувати ефективну кримінально-виконавчу політику України [9, с.114-117];

- умови відбування покарання засудженими, особливо в місцях позбавлення волі, не тільки не відповідали вимогам чинного на той час законодавства України та міжнародно-правових актів, але й не впливали суттєво на стан, динаміку та рівень рецидивної та загальної злочинності [20, с.34-35]; ;

- призначені судом покарання, як правило, не досягали мети, передбаченої законом, а саме: не примирювали жертв злочину та засуджених. Зокрема, до вступу вироку в законну силу останні відшкодовували не

всю призначену судом суму завданих для потерпілих збитків. Більше того, виходячи з того, що кількість розглянутих судами за цей час кримінальних справ складала не більше 88% [30, с.14], ця проблема ще більш поглиблювалась;

- враховуючи, що чинне кримінально-процесуальне законодавство України не передбачало таких підстав повернення кримінальних справ на додаткове розслідування, як у зв'язку з невстановленням причин, що породили, та умов, які сприяли вчиненню злочинів, (хоча ст.23 КПК зобов'язувала це робити), зазначені детермінанти залишались живильним середовищем для скоєння нових злочинів з боку колишніх засуджених [24, с.351];

- не дивлячись на те, що Головне управління виконання покарань МВС України (ГУВП) було структурним підрозділом Міністерства внутрішніх справ, перше діяло фактично автономно та наодинці залишалось з «внутрішніми» проблемами його функціонування (постійне недофінансування з державного бюджету, безробіття серед засуджених, висока їх смертність та захворюваність т.ін.), у зв'язку з чим вони набули хронічних форм та не дозволили привести умови відбування покарання засуджених до міжнародних стандартів [23, с. 1-92];

б) серпень 1998 – січень 2004 року.

У цей період не тільки відбулось повне виведення ДДУПВП з системи МВС України, але й були прийняті нові Кримінальний кодекс та Кримінально-виконавчий кодекси України, що стали основними засобами вираження кримінально-виконавчої політики України. Проте і за даний відрізок часу, як засвідчили офіційні висновки відповідних державних органів України [4, с. 13] та міжнародних експертів [26], стан справ у галузі виконання покарань у нашій державі якісно не змінився;

в) сучасний розвиток кримінально-виконавчої політики, який розпочався з моменту вступу в силу нового КВК України (1 січня 2004 року) та триває в даний час.

На жаль, і офіційна статистика [32, с.278-308], і дослідження вчених [11, с.28-30] показують, що зазначені в попередніх періодах розвитку кримінально-виконавчої політики негативні тенденції не тільки мають місце, але й суттєво впливають на стан управління явищами і процесами в галузі виконання кримінальних покарань. Так, обсяги фінансування системи органів і установ виконання покарань ДДУПВП з Державного бюджету України з 30,8% у 1998 році знизилась до 30,6% у 2004 році. Попри стабілізацію чисельності засуджених і ув'язнених під варту в установах ДКВС, вона залишається значною і перевищує наявність місць, у тому числі в СІЗО на 5,5 тис. осіб та у лікарнях – на 2,9 тис.

осіб. У зв'язку з цим комунально-побутові умови у значній кількості УВП не відповідають встановленим чинним кримінально-виконавчим законодавством України вимогам. Для забезпечення речовим майном, взуттям, постільною білизною та посудом ув'язнених виділялося у цей період лише 12% від необхідних потреб. Безробітними залишалось майже 30% засуджених, які відбували покарання у місцях позбавлення волі. У той самий час, кількість засуджених до альтернативних покарань щорічно в Україні знижується [6, с. 163-132].

Таким чином, протягом всіх виокремлених періодів становлення та розвитку кримінально-виконавчої політики України мали місце та були пріоритетними загальні негативні риси та тенденції, що впливали на її зміст, правотворчу та правозастосувальну практику.

Крім цього, проведений аналіз наукових джерел також показав, що історія кримінально-виконавчої політики тісно пов'язана з історією кримінально-виконавчого права. При цьому варто зауважити, що серед вчених відсутня єдність поглядів щодо даного питання – скільки критеріїв береться за основу дослідження, стільки й варіантів періодизації історії пропонується. Так, А. Чебнишев-Дмитрієв виділяв період звичаєвого права й період законного права, а час від XIV - до початку XVII ст. називав перехідним періодом [36, с. 94]. Як видається, враховуючи тісний діалектичний зв'язок кримінально-правової та кримінально-виконавчої політики, можна цей поділ застосувати і до останньої.

Якщо взяти за основу періодизації історію розвитку кримінально-виконавчої системи і законодавства, що запропонував О.М. Джужа, то варто виділити три головних етапи становлення кримінально-виконавчої політики: каральний (допенітен-ціарний), філантропічний, політичний [17, с. 38].

За іншою схемою, критерієм якої була «властивість кримінального покарання», деякі дослідники виділяють три основних періоди: 1) період правної помсти і приватних композицій; 2) період страхітливої кримінальної кари; 3) період покарань, заснованих на часі [2].

Критеріями поділу в роботах сучасних вчених виступають і еволюція державності (В.В. Мальцев, О.В. Наумов, А.М. Комісаров, ін.) [12, с. 28], і історія кримінального права СРСР [18, с. 47-50], і систематизація кримінального законодавства [13, с. 19-20], ін.

Однак, як безспідставно вважає П.Л. Фріс, для України, яка протягом сторіч була позбавлена державної незалежності, розглядати історію кримінально-правової політики лише через призму історії кримінального права – неможливо [35, с. 36]. Це потрібно здійснювати і в контексті дослідження динаміки розвитку кримінально-правових ідей українських

мислителів, аналізуючи проекти нормативно-правових актів, які вони розробили, і через призму розробок українських вчених-правознавців.

Проаналізувавши зазначені джерела, можна виділити наступні характерні ознаки для всіх періодів розвитку кримінально-виконавчої політики України:

1. Від перших писаних вітчизняних правових джерел (зокрема, «Руської Правди») [37, с. 143] до нині діючих Кримінального кодексу та Кримінально-виконавчого кодексу України кримінально-виконавча політика декларувалась на принципі гуманізму та рівності громадян перед законом. Як у зв'язку з цим зазначив В.Т. Маляренко, «...в питанні про підхід до кримінальних покарань законодавець України використав усі гуманістичні ідеї, які людство напрацювало на цей час» [21, с. 38]. Виключення з даного правила хіба що склала епоха, коли Україна була частиною Російської імперії [15, с. 40-62] та радянський, зокрема, сталінський період в розвитку СРСР [14, с. 28-31], які характеризувались особливою жорстокістю та повною байдужістю суспільних і державних структур до долі засуджених.

Як встановив М.Ф. Лучинський, майже до 1905р. умови тримання в'язнів у Російській імперії, до складу якої входила й більша частина України, були гуманнішими, ніж у ряді так званих цивілізованих країн, і лише після цілого ряду озброєних нападів на персонал тюремних установ та інших пригод (поступання на охороняемі об'єкти заборонених предметів, вибухівки, т.п.) ситуація значно змінилася [19, с. 285].

2. Каральний характер кримінально-виконавчої політики, зміст якої виражався не стільки і не тільки через правообмеження, що вводились відносно засуджених на підставі рішення суду та закону, а у зв'язку з високою питомою вагою позбавлення волі у структурі всіх кримінальних покарань (більше 40%), та композиційністю вироків (призначенню декількох покарань). Коефіцієнт судимості (кількість засуджених на 100 тис. населення) в Україні в 3-4 рази був і є вищим, ніж у середньому в країнах Європи [33, с. 112].

Як вірно зробив у свій час висновок О.Ф. Кістяківський, «як наступниця тих елементів, що створили кримінальне право приватної помсти, державна влада в усьому, що стосується власне неї, засвоює із самого початку, без будь-яких змін правила приватної помсти» [8, с. 126].

3. Вчинення спроб від декларативності намірів, закріплених у законі, до практичної реалізації принципу примирення жертви злочину та особи, яка його вчинила. Це, зокрема, чітко проглядається як у «Руській Правді», «Литовських Статутах», документах філантропічного періоду та сучасної історії України. Так, одним із головних завдань, що закріпле-

ні в «Литовських Статутах», було «задоволення потерпілого і загладження спричиненої кривди» [5, с. 176].

Як відомо, ст.2 КПК України передбачає таке завдання як охорона прав та законних інтересів фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, що є, на наш погляд, аналогічним по змісту, вказаному у «Литовських Статутах».

4. Пріоритетність інтересів держави над приватними, що виражалось як у суворості санкцій, так і у відрахуваннях із заробітку засуджених, першочерговими із яких були податки у дохід держави.

Така політика привела до того, що суспільство та його різноманітні інститути майже повністю усунулись від державних проблем у сфері виконання кримінальних покарань та, як результат, до постійної ротаційності персоналу органів і установ виконання покарань і недофінансування ДКВС України з боку держави.

5. Постійне перебування органів і установ виконання покарань у складі силових державних органів, як правило МВС, що не дозволило створити партнерські відносини між засудженими і персоналом цієї системи, так як останні фактично ототожнювались з державою. Така історична спадщина та масова свідомість досі не дозволяє перевести ДКВС в «цивільне» відомство та виконати одну із рекомендацій Ради Європи з цього приводу [22, с. 16].

Отже, сучасна кримінально-виконавча політика – це своєрідний продукт історії, правозастосувальної практики та знань у галузі виконання кримінальних покарань.

На наш погляд, для усунення, блокування, нейтралізації тощо негативних тенденцій у формуванні кримінально-виконавчої політики України варто здійснити наступні заходи:

1. Розробити та затвердити на рівні Верховної Ради України Концепцію (доктрину, програму тощо) виконання покарань, зміст якої складали б:

- принципи кримінально-виконавчого законодавства, виконання-відбування покарання, що зазначені в ст.5 КВК України;

- джерела та засоби реалізації зазначеної діяльності (фінансове, матеріально-ресурсне забезпечення, т.ін.);

- форми контролю за діяльністю кримінально-виконавчої системи, у першу чергу, з боку громадських формувань (ст.ст.22, 23, 25, ін. КВК України);

- напрямки, методи, форми та способи взаємодії органів і установ виконання покарань з іншими органами держави, міжнародними організаціями, членами яких є Україна, та громадськістю;

- способи захисту прав потерпілих від злочину (ст.ст.15, 16, ін. Цивільного кодексу України);
- гарантії реалізації свого правового статусу засудженими (ст.ст.7-9 КВК України);
- соціальний та інший захист персоналу органів і установ виконання покарань;
- щорічний моніторинг системи ДДУПВП органами прокуратури та спостережними комісіями.

2. Для олюднення змісту кримінально-виконавчої політики України слід на законодавчому рівні визначитись зі змістом іншого структурного елемента політики у галузі боротьби зі злочинністю – кримінально-правовій політиці. Для цього необхідно ст.51 КК України доповнити частиною другою такого змісту: «Позбавлення волі на певний строк та довічне позбавлення волі застосовуються судом як виключні міри покарання, з урахуванням ступеня тяжкості вчиненого злочину, особи винного та обставин, що пом'якшують або обтяжують покарання», що логічно витікає з ряду міжнародно-правових актів [29, с.50-54] та Постанови Пленуму Верховного Суду України від 24.10.2003р. №7 «Про практику призначення судами кримінального покарання» [25, с.257-258].

3. Для реалізації вимог чинного законодавства України з питань виявлення, усунення, блокування тощо причин і умов злочинності слід включити у цей процес органи та установи виконання покарань, для чого внести відповідні зміни у ст.23 КПК та ст. 104 КВК України. У цьому випадку держава реально, а не формально, протидіятиме проявам рецидивної злочинності, особливо з боку засуджених на стадії виконання покарань. З іншого боку, діяльність усіх правоохоронних органів, причетних до боротьби зі злочинністю, прийме системний та упорядкований характер та буде дійсно спрямована на досягнення мети покарання, що зазначена в ст.50 КК України. Як з цього приводу вірно зробили висновок Л.М. Давиденко та О.О. Бандурки, підвищена суспільна небезпека рецидивної злочинності полягає в тому, що особа, яка вчиняє злочин вдруге або більше разів, засвідчує про свою стійкість анти- суспільної орієнтації, відкрити протидію правопорядку, вперте бажання продовжувати злочинну діяльність, не дивлячись на прийняті щодо неї кримінально-правові заходи [3, с.244].

4. Історія вітчизняної кримінально-виконавчої політики засвідчила та зобов'язує у сьогоденні більш ширше застосовувати до засуджених альтернативні до позбавлення волі покарання, особливо на стадії виконання покарань (ст.82 КК «Заміна невідбутої частини покарання м'яким») та полегшені умови тримання в установах виконання пока-

рань (ст.101 КВК). Зокрема, стверджуючи, що само по собі покарання не може сприяти скороченню злочинності без соціальних реформ, і вказуючи на основі аналізу, що успішні соціальні реформи зменшують рівень злочинності, а неуспішні, навпаки, підвищують її, М. Чубинський з цього приводу, зокрема, писав, що ніколи й ніде неврожай і дорожнеча цін та предмети першої необхідності, погане управління, підвищення податків, що покладаються на малозабезпечені класи, не вели до зниження злочинності, ніколи й ніде боротьба із цими явищами не підвищувала злочинність, а завжди послаблювала [38, с.46]. А такі реформи в кримінально-виконавчій політиці України, особливо в правозастосувальній практиці, є очевидними. Так, тільки 50% засуджених, які по формальних ознаках підпадають під дію ст.81 КК «Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання» щорічно використовують цю пільгу закону, а іншим особам адміністрація колонії відмовляє через наявність порушень режиму відбування покарання [31, с.288]. У більшості випадків, як свідчать проведені дослідження, такими останні стають через певну свавільну дисциплінарну практику персоналу колоній, який у 50% випадків до осіб, які вперше вчинили правопорушення, застосовують крайні засоби реагування, що передбачені ст.132 КВК України [10, с.82-83].

1. Виправно-трудоий кодекс України: Затверджений Законом Української РСР від 23 грудня 1970р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971. - №1. – Ст.5.
2. Владимирский-Буданов М.Ф. Обзор истории русского права. – Ростов н/Д., 1964. – 184с.
3. Давыденко Л.М., Бандурка А.А. Противоположения преступности: теория, практика, проблемы: Монография. – Харьков, 2005. – С.244.
4. Дотримання прав людини в місцях позбавлення волі (Витяг з доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини за 1998-1999р.р.) // Аспект: Ін форм. бюлет. – Донецьк: Донецький Меморіал, 2001. - №3(4). – С.13.
5. Демченко В.Г. Наказание по Литовскому статуту (в его трех редакциях 1529, 1566, 1588гг.). – К., 1894. – С.176.
6. Загальні засади призначення кримінальних покарань в Україні: Навч. посібник / Л.С. Горбач, О.Г. Колб; За заг. ред. О.Г. Колба. – Луцьк: РВВ «Вежа», 2006. – С.163-132.
7. Кистяковский А.Ф. Элементарный учебник общего уголовного права. Часть общая. – К., 1982. – С.10.
8. Кистяковский А.Ф. Элементарный учебник общего уголовного права. Часть общая. – К., 1982. – С.126.
9. Колб. О.Г. Запобігання злочинності у місцях позбавлення волі: Навч. посіб. – Луцьк, 2005. – С.114-117.
10. Колб О.Г. Запобігання злочинності у місцях позбавлення волі: Навч. посібник. – Луцьк, 2005. – С.82-83.

11. Колб О.Г. Установа виконання покарань як суб'єкт профілактики злочинів: Монографія. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Л. Українки, 2005. – С.28-30.
12. Комиссаров А.Н. Уголовный закон // Уголовное право Российской Федерации. Общая часть: Учебник/ Под ред. Б.В. Здравомыслова. – М., 200. – С.28.
13. Кузнецова Н.Ф. История российского уголовного законодательства XX века (Общая часть) // Курс уголовного права. Общая часть. – Т.1: Учение о преступлении / Под ред. Н.Ф. Кузнецовой, И.Т. Тяжковой. – М., 1999. – С.19-20.
14. Кузьмин С., Гылязутдынов Р. Гулаг в годы войны // Преступление и наказание. – 1998. - №5. – С.28-31.
15. Краинский В.Д. Материалы к исследованию истории русских тюрем в связи с историей общества попечительного о тюрьмах. – Чернигов, 1912. – С. 40-62.
16. Кримінально-виконавче право України (Загальна та особлива частини): Навч. посібник / За заг. ред. О.М. Джужи. – К., 2002. – С.37.
17. Кримінально-виконавче право України (Загальна та особлива частини): Навч. посібник / За заг. ред. О.М. Джужи. – К., 2002. – С.38.
18. Лопашенко Н.А. Уголовный кодекс Российской Федерации. Общая часть /
19. Лучинский Н.Ф. Краткий очерк деятельности Главного тюремного управления за 35 лет существования (1879 - 1914) // Тюремный вестник. – СПб., 1914. - №2. – С.285.
20. Маляренко В.Т. Про соціальну зумовленість і справедливість покорення // Вісник Верховного Суду України. – 2002. - №2(31). – С.34-35.
21. Маляренко В.Т. Про соціальну зумовленість і справедливість покарання // Вісник Верховного Суду України. – 2002. - №3(31). – С. 38.
22. Оцінка в'язничної системи України // Оцінка, шляхи подальшого реформування в'язничної системи України. – К., 1999. – С.16.
23. Оцінка в'язничної системи України // Оцінка, шляхи подальшого реформування в'язничної системи України. – К.: Рада Європи - ГУВП МВС України, 1998. – С.1-92.
24. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 29.06.1984р. № 5 «Про практику застосування судами України законодавства про повторні злочини» // Практика розгляду судами кримінальних справ: Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України. – К.: Атіка, 2004. – С.351.
25. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2003 року №7 «Про практику призначення судами кримінального покарання» // Практика розгляду судами кримінальних покарань: Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України. – К., 2004. – С.257-268.
26. Предупреждение пыток в Украине: Доклады Комитета по предупреждению пыток Совета Европы по итогам визитов в Украину делегации Комитета в 1998, 1999 и 2000 г.г. и ответы Правительства Украины на эти доклады. – 2-е изд., исправ. и допол. – Донецк: Донецкий Мемориал, 2003. – 252с.
27. Про затвердження Положення Державного департаменту України з питань виконання покарань: Указ Президента України від 31 липня 1998р. №827/98 // Офіційний вісник України. – 2000. - №24. – Ст.992.

28. Про основні напрямки реформи кримінально-виконавчої системи України: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.1991р. №88. – К., 1991. – 35с.
  29. Рекомендация R(99)22 Комитета Министров Совета Европы «О переполненности тюрем и росте числа их заключенных» от 30.09.1999г. // Аспект: Информ. бюл. – Донецьк, 2000. - №1. – С.50-54.
  30. Розгляд судами загальної юрисдикції справ різних категорій протягом 1990-2000р.р. // Вісник Верховного Суду України. – 2002. - №1(25). – С.14.
  31. Стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні: Доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. – К., 2004. – С.288.
  32. Стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні: Доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. – К., 2004. – С.278-308.
  33. Тюремная реформа: поиски и достижения. – Харьков: Фолио, 1999. – С.112.
  34. Фаренюк С.Я. Пенітенціарні засади проекту Кримінально-виконавчого кодексу України // Проблеми пенітенціарної теорії і практики. – К.: Бюлетень Київського інституту внутрішніх справ, 1996. - №1. – С.25.
  35. Фріс П.Л. Нарис історії кримінально-правової політики України: Монографія / За заг. ред. М.В. Костицького. – К.: Атіка, 2005. – С.36.
  36. Чебышев-Дмитриев А. О преступном действии по Русскому допетровскому праву. – Казань, 1862. – С.94.
- Под ред. Р.Р. Галиакбарова. – Саратов, 1997. – С.47-50.
37. Черепнин Л.В. Общественно-политические отношения в Древней Руси и Русская Правда // Древнерусское государство и его международное значение. – М., 1965. – С.143.
  38. Чубинский М.П. Курс уголовной политики. – 2-е изд. – СПб., 1912. – С.46.
Kondratischyna V.V., Kolb O.H.

Criminal Executive Policy as the historical Product of state's Domestic Affairs

The authors dedicated their work to the analyses of the history of criminal executive system and policy. They made a periodization of the system formation, defined the criminal executive policy and made propositions towards removal of negative tendency in the formation.

Keywords: criminal executive policy, formation, negative tendency